NÁŠ DOMOV

INFORMAČNÍ ČTVRTLETNÍK 1/2016

DOMOV ČUJKOVOVA, OSTRAVA-ZÁBŘEH,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

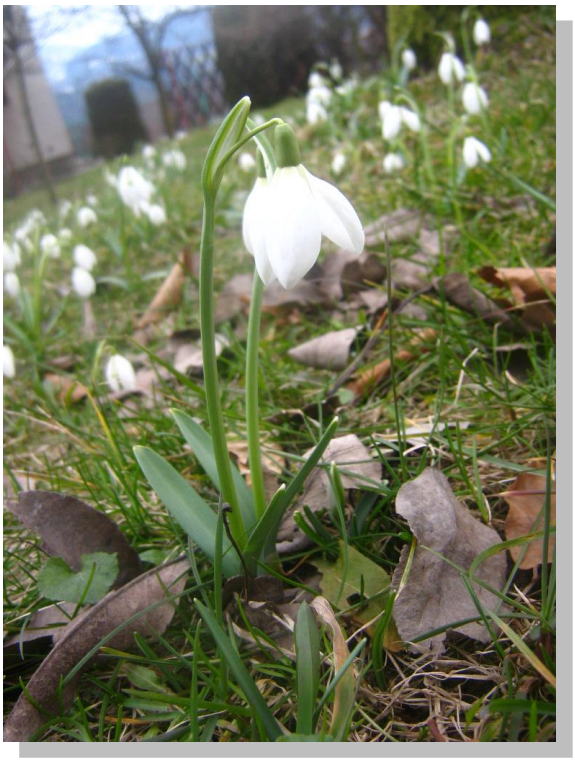

Právě držíte v rukou letošní první číslo Našeho domova. Jsou za námi první dva měsíce roku. Událo se za ně mnoho zajímavého. S 1. březnem začíná venku vonět jaro. Dny se prodlužují a vše kolem už není tak šedivé. Začínají se pomalu probouzet kytky a stromy, začínají se ozývat ptáčci, rodí se první mláďátka. Zkrátka vše nabírá sílu. Spoustu síly na nadcházející měsíce přejeme i my. Doufáme, že si při čtení následujících řádků zpříjemníte chvíle, připomenete si konec loňského roku a začátek nového. Dozvíte se i něco o tvářích, které v domově potkáváte. Přejeme tedy příjemné listování a počtení.

VÁNOČNÍ ČAS V NAŠEM DOMOVĚ

Prosinec je vždy provoněn cukrovím. Ani letos nechybělo oblíbené vánoční pečení a naším domovem se linula příjemná vůně vlastnoručně vyrobených dobrot …

VÁNOČNÍ KLUB

K Vánocům patří řada tradic, jako je zdobení stromečku, pečení cukroví, zpívání koled apod. Neodmyslitelnou tradicí v našem domově je Vánoční klub, který se každoročně koná na Štědrý den. Atmosféra byla vskutku sváteční. Velký sál byl oděn do vánočního hávu. Kraloval mu velký vánoční stromeček, zájemci se mohli u vchodu do sálu políbit pod jmelím ☺.

Pracovníci volného času a sociální pracovnice připravili pestrý program. Krájelo se jablíčko, házelo se papučí. Díky Jirkově krásnému hlasu jsme si zazpívali koledy a vánoční písně. Využili jsme i druhého přítomného muže z řad pracovníků, který se oblékl do alchymistického oděvu a neohroženě lil olovo. To nám umožnilo dozvědět se, co nás čeká v dalším roce.

Nechybělo tradiční občerstvení – domácí jablkový štrúdl a punč, který od samého rána vařila paní ředitelka Magda

Mertová. Ta spolu s paní Karin Pavinskou a paní Sylvií Boruňovou navštívila uživatelé na pokojích, aby jim popřály krásné svátky a předaly vánoční přání. Nezapomněly se zastavit ani za námi ve velkém sále. Paní ředitelka nám popřála klidné, pohodové svátky a bohatého Ježíška.

Příjemné dopoledne uteklo jako voda. Než se uživatelé rozešli do svých pokojů, ke svým rodinám či známým, připojili se se svým přáním krásného vánočního času i přítomní pracovníci volného času a sociální pracovnice.

- BB,PJ-

NOVÁ PEC

Domov zakoupil v loňském roce novou pec na vypalování keramiky. Stará pec vypalovala výrobky, které naši uživatelé vyráběli v keramické dílně nebo na patrech při putovní dílně. Sloužila nám 15 let a za tu dobu se v ní vypálilo spoustu krásných věcí, které můžete vidět na společných chodbách, na patrech nebo na pokojích či dokonce i v altánku na zahradách obou budov.

Nová pec má jednodušší obsluhu při zapínání programu vypalování výrobků. Zdvižení víka staré pece vyžadovalo větší sílu, u nové pece je nainstalována plynová vzpěra, která usnadňuje zdvih víka pece.

-AD-

SILVESTROVSKÝ KLUB

Rok se s rokem sešel a uživatelé se spolu se zaměstnanci našeho domova společně sešli ve velkém sále, kde přivítali rok 2016. Pracovníci volného času připravili veselý program. Zpívalo se, vyprávěly se vtipy, jedly se jednohubky, prostě špatná nálada měla v tento den mezi nás zákaz vstupu. Závěr patřil přípitku sklenkou sektu. Zaměstnanci domova v čele s paní ředitelkou všem do nového roku popřáli hodně zdraví, pohody a spokojenosti.

- BB,PJ-

ZMĚNY V DOMOVĚ

Změny v našem životě jsou nevyhnutelné. Dočkali jsme se jich také v našem domově. Byli jsme zvyklí mít na svých úsecích staniční, úsekové sestřičky, které měly na starosti celý chod úseku. Ty na svém místě zůstaly, ale od listopadu se o tuto zodpovědnost podělily s pracovníky na nové pracovní pozici, a to s koordinátory průběhu služby. Nyní se jejich původní funkce nazývá koordinátor zdravotní péče, z čehož vyplývá, že mají na starost spíše váš zdravotní stav. Zmíněné koordinátorky průběhu služby se starají o celkovou péči o vás, kromě zdravotní stránky. Asi jste zmíněné změny ani nikterak nepocítili, za což jsme vlastně rádi. Důležité je, že stále spolu všichni spolupracují.

Pro vaši snazší orientaci v pracovnicích přibyly na každém úseku a u kanceláří v přízemí informační tabule, kde můžete snadno najít tváře a jména těch, kteří o vás pečují.

-BB,PJ-

SPORTOVNÍ HRY

Ve dnech 25. a 26. ledna 2016 se ve velkém sále konaly sportovní hry. Soutěžní disciplíny nebylo našim uživatelům potřeba mnoho představovat. Objevily se známé: magnety, plechovky, šašek, zajíc, puzzle a pytlíky. Všichni přítomní se do sportovního klání s chutí zapojili. Poctivě absolvovali všechny disciplíny a pak už se netrpělivě čekalo na sečtení bodů a vyhlášení výsledků. A kdo vyhrál a odnesl si sladkou odměnu a medaili s diplomem?

Za budovu A bylo umístění následující:

- **na 1. místě se umístila paní Ludmila Horáková z úseku 4A,**

- **na 2. místě se umístila paní Ludmila Michalusová z úseku 3A,**

- **na 3. místě se umístila paní Arnošta Adámková z úseku 1A.**

Na budově B byly výsledky následující:

- **první místo obsadil jediný oceněný muž, a to pan Vladislav Kucharčík z úseku 1B,**

- **na druhém místě se umístila paní Alžběta Bednaříková z úseku 2B,**

- **na třetím místě se umístila paní Jindřiška Haftová z úseku 3B.**

Vítězům i všem zúčastněným, patří veliká gratulace. Při dalších sportovních kláních na shledanou!

- BB,PJ-

ZE ŽIVOTA NAŠICH UŽIVATELŮ

20 let v Domově Čujkovova I.

První měsíce letošního roku byly pro dva z našich uživatelů významným mezníkem. Uplynulo 20 let od doby, kdy se do našeho zařízení nastěhovali a ono se stalo jejich domovem. Prvním z nich je pan Ing. Jiří Letocha, kterého navštívila sociální pracovnice a poprosila jej o krátký rozhovor:

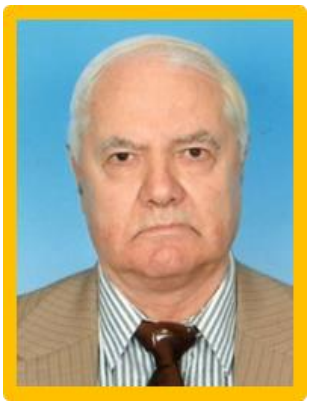

Dne 29. 1. 1996 nastoupil do domova pan Ing. Jiří Letocha, a v těchto dnech slaví výročí 20- ti let ode dne, kdy se v Domově Čujkovova ubytoval. Pana Letochu jsem navštívila v jeho pokoji a vyprávěl mi o své práci a životě.

Můžete mi vyprávět Vaše počátky v práci?

V srpnu 1960 jsem nastoupil na 1 měsíční brigádu na Velkodůl 1. máj (Barbora) do karvinské pánve, kde jsem se seznámil s panem P. K. a ptal se mě: „Už jsi byl na šichtě?“ Odpověděl jsem: „Nebyl, jdu poprvé dnes.“ Chodili jsme spolu na tamní bazén. V září toho roku jsem nastoupil do pracovního poměru do petřvaldské pánve na Důl Fučík (Pokrok) do rubání, kde byl mým předákem pan H. Ředitelem byl pan M. Potom jsem razil v Licoměřicích průzkumnou štolu na uranovou žílu, kde jsem se seznámil s provozním inženýrem F. P., který byl o 3 roky starší než já.

Následně jsem pracoval u Geologického průzkumu Ostrava–Hrabová (závod Fryčovice). 1965 – 1967 jsem pracoval jako horník v ostravské pánvi v rubání na dole Zárubek u předáka pana L. S., který byl oceněn řádem Hrdina socialistické práce. Zde byl vedoucím rubáňového úseku

Ing. W. a ředitelem zde byl Ing. K. Vzpomínám také na báňské neštěstí v roce 1966 na dole Zárubek, kdy mne zachránila tzv. Slepá jáma. Důlní neštěstí mne potkalo v životě ještě několikrát, naštěstí byl vždy můj anděl nablízku.

Po ukončení pracovního poměru na dole Zárubek jsem nastoupil na 5-ti leté studium na Hornicko-geologické fakultě Vysoké školy Báňské v Ostravě. Vystudoval jsem obor Úprava nerostných surovin se zaměřením: úprava a zpracování radioaktivních rud. Studium jsem zakončil státní závěrečnou zkouškou 23. 6. 1971. Promován jsem byl panem děkanem Hornicko-geologické fakulty Prof. N., dne 2. 7. 1971 v Kulturním domě Ostrava.

V září 1971 jsem nastoupil do uranového dolu HAMR na Jezeře do státního podniku DIAMO. Bohužel povaha práce mi zakazovala vycestovat, a proto jsem se po roce rozhodl pro změnu zaměstnání. Začal jsem pracovat v Liberci, kde byla sedimentární ložiska rud. Zde jsem se seznámil s důlní těžbou i chemickou těžbou, která byla nesmírně drahá a také brzy skončila. V Liberci jsem se seznámil také s Vysokou školou strojní a textilní, se ZOO, Divadlem FX Šaldy a hotelem Imperial. Byl jsem rovněž na Ještědu a v Jablonci. Stále jsem tesknil a přál jsem si vrátit se do OKD. Což se také brzy stalo. Panem Ing. JUDr. J. S. (vedoucím odboru nerostných ložisek) na Českém báňském úřadě v Praze, jsem byl přeložen na Důl Staříč do místecké pánve, který právě postavili na Zelené louce. Mohl jsem si vybrat úsek, jaký jsem chtěl. Vybral jsem si úsek Důlní degezace. Zde jsem navrtával zdroje methanu a zajišťoval odvětrávání z dolu. Měl jsem na starosti 4 vrtaře, kteří vrtali zdroje CH_4 – důlní methan.

Časem jsem přešel na Hrubé prádlo tzv. třídírnu, kde jsem měl možnost seznámit se se dvěma francouzskými těžkokalinovými rozdružovači Druboj-PIC a dvěma

ostnoválcovými drtiči uhlí. To jsem se již znal s mou budoucí manželkou paní Jitkou. Ona mě chtěla mít v Ostravě. Našel jsem si místo jako technicko - hospodářský pracovník na Koksovně Šverma. Jako koksař jsem se těsně před vánocemi oženil, téměř ve 32 letech.

Protože jsme měli 2 děti (syna Patrika a dceru Irenu), přešel jsem ve 35 letech k Severomoravské plynárenské, současné RWE, protože manželka pracovala na stálé službě v lékárně a někdo se musel starat o děti. S pracovní dobou od 6:30 - 15:00 hod. jsem to jako vzorný otec zvládl. Ze Severomoravské plynárenské jsem po 7-mi letech pracovního poměru přešel na Důl Šverma k vertikální dopravě. V této době, kolem roku 1982, jsem se stal členem vědecko-technické společnosti a navštívil jsem Rusko.

Na doporučení mého přítele Ing. F. P. jsem udělal na Hornicko-geologické fakultě 4 semestrální rekvalifikaci, kterou jsem uplatnil na Dole Svinov (Důl Šverma 2), kde mne Ing. P. D. zařadil do odvětrávacího úseku (HTP). Celkem jsem na Dole Šverma odpracoval 5 roků. Potom jsem byl převelen na VDF – Výstavbu dolu Frenštát s pracovištěm v Trojanovicích. Pracoval jsem v přípravě výroby, jako projektant větrání a klimatizace. Kreslil jsem izometrická a kanonická větrní schémata a podle Technické instrukce č.1 dělal propočty. Pan ředitel chtěl, ať se pokusím odbourat centrální klimatizaci, protože je nesmírně drahá. Výpočty mi ale vyšlo, že se to bez centrální klimatizace neobejde. Proč? Protože na uhlonosný karbon je nasunutá Beskydská Křída (druhohory), která to tam utěsňuje. Tzn., že tam budou vysoké teploty a hodně CH_4!

Ve Frenštátě jsem zažil naši slavnou Sametovou revoluci (17. 11. 1989). Přestalo se hloubit a naše oddělení přípravy výroby se zrušilo. Přešel jsem na rizikový Důl ČSA (karvinská

pánev, jáma Jan Karel). Před každým fáráním mě musel závodní Ing. G. podepsat trasu, kterou budu fárat! (4/5 Karvinské pánve jsou v Polsku).

Pro trvale nepříznivý zdravotní stav mě LPK OSSZ v Karviné vyřadila z pracovního procesu v roce 1991 čili v mých 48 letech do invalidního důchodu. V 65 letech mi ČSSZ v Praze změnila invalidní důchod na starobní důchod.

Měl jste zajímavou profesní dráhu, zmínil jste se o přátelích a rodině. Ráda bych se tedy zeptala na Vaše koníčky.

Vždy jsem rád cestoval a sbíral houby. Mám veselou povahu a rád si povídám.

Zmínil jste se o cestování, povíte mi, kam Vás při cestování vítr zavál?

Navštívil jsem Jaderské, Baltické, Středozemní a Černé moře, ve kterých jsem se rád koupal. Koupal jsem se dokonce v Atlantickém oceánu. Nyní se mi líbí jezdit městskou hromadnou dopravou. Hlavně do centra města. Předsvatební cestu jsme s paní podnikli do Itálie a Rakouska. Rád vzpomínám také na ostrov sv. Jiřího v Benátkách.

Jak vidíte Domov Čujkovova postupem času?

Dne 29. 1. 1996 jsem nastoupil do našeho domova jako invalidní důchodce. Do domova jsem byl převezen z LDN Radvanice a přijímala mne jediná sociální pracovnice paní Radka Oravová. Byl jsem ubytován ve dvoulůžkovém pokoji na stanici 3A. Asi po 7 měsících jsem se přestěhoval do jednolůžkového pokoje na stanici 1B, kde jsem bydlel 17 let. Poté jsem se vrátil na stanici 3A. Postupně jsem sledoval změny, které vylepšovaly domov.

V bufetu tenkrát pracovala paní Helena a naproti byl jen výklenek pro dva stoly. Vybudoval se velký společenský sál

a zároveň se rozšířila propojovací chodba mezi budovou A a B. Proběhla rekonstrukce obou budov. Vylepšily se koupelny a byly zakoupeny židle do koupelen. Pokoje byly zařízeny polohovacími lůžky a nočními stolky s výsuvnou deskou. Vybudovaly se nové zahrady u budov A i B. Za tu dobu zde přibylo hodně uživatelů s vyšším zdravotním postižením.

Celý rozhovor, za který panu Letochovi děkuji, byl velmi příjemný.

Děkuji za rozhovor.

-LT-

VE DVOU SE TO LÉPE TÁHNE (BÁL)

„S čím sám jeden rval se spoustu let,
to ve dvou se zvládne témeř hned.
Kdekdo, jak dá se říct, sám nezmůže nic,
však v páru už páry má víc.“

Samotnému bývá člověku smutno. Narodil se proto, aby byl ve společnosti druhých lidí. A proto 9. února ve velkém sále nebyl nikdo sám. Pracovníci volného času a sociální pracovnice nám to připomněli svými kostýmy.

A jak už to bývá na každém bále, i tento bál měl bohatý program. Přítomní pracovníci nám od srdce zazpívali. Potrápili jsme si i své hlavy při kvízu, za který získali ti, co správně odpověděli, krásný dárek. Písničky o lásce si pro nás připravily také naše Návraty. Krásnou písní zpestřil odpoledne i náš Jirka Číháček. Občerstvení nám osladilo život. Pro radost a zábavu zahrál oblíbený EvyBand. Odpoledni zkrátka nic nechybělo. Všichni přítomní působili spokojeně a ve velkém sále byla cítit příjemná atmosféra.

Bál snad dostál svému jménu a toho dne se to všem VE DVOU LÉPE TÁHLO…

A na závěr jedno velké DĚKUJEME všem, kteří se podíleli na organizaci a přiložili ruku k dílu!!!

- BB,PJ-

ZE ŽIVOTA NAŠICH UŽIVATELŮ

Fandil jsem každému sportu

Říká pan Kusznir, který byl, a nadále je, srdcem a duší sportovec. Jak vzpomíná na svůj velice aktivní život?

Pan Bohuslav se narodil 19. 12. 1921 v Ostravě jako druhý syn z pěti chlapců. Nejstarší bratr zemřel ještě před jeho narozením. Všichni chlapci hráli fotbal a každý z nich měl nějakou přezdívku: Keťo, Pánek, Olek a panu Bohuslavovi říkali Boby. Pod touto přezdívkou ho znali a oslovovali po celý život všichni jeho přátelé a spolupracovníci. Nyní ze všech bratrů zůstal jen on sám. Vyrůstal a kamarádil se také s Vlastimilem Brodským, na kterého rád vzpomíná. Pan Brodský se později přestěhoval do Prahy, ale každým rokem jezdíval na sraz hrušovských rodáků.

p. Kusznir

p. Brodský

Pan Bohuslav od mala fandil fotbalu. Ve 14 letech vstoupil do klubu SK Hrušov, kde hrál za žáky na pozici obránce. Za dva roky klub přejmenovali na Stachanov Hrušov. Jako dorostenec v 17 letech dostal zápal pobřišnice. Měl tehdy namále, jediné štěstí podle lékařů bylo, že měl zdravé srdce a plíce. Kvůli zdravotním problémům musel nechat aktivního hraní. Od fotbalu neodešel. Zůstal nadále členem klubu. Nejprve byl vedoucím mužstva, pak jednatelem a nakonec předsedou fotbalového klubu Jiskra Hrušov (od 1. 7. 1952 TJ Jiskra MCHZ Ostrava-Hrušov). V době, kdy šel do penze, se stal správcem budovy klubu Jiskra Hrušov. Pan Bohuslav měl rád všechny sporty. Lyžování, atletiku, box. Jak říká: *„Fandil jsem každému sportu.“*

Fotbalový klub Jiskra Hrušov hrál třetí divizi. Tento tým dostal na vrchol jeho trenér Zdeněk Šajer. Hostovali v mnoha městech, a znali je například ve Frenštátě nebo v Brně. Pan Bohuslav vzpomínal na zápas v poválečném Německu (1947), kde kromě fotbalistů hráli také házenkáři a fandilo jim tehdy na 200 Rusů. V osmdesátých letech minulého století hrál tým dva roky krajský přebor, a v současné době hraje městský přebor.

Vzpomíná na syna, který byl jednak dobrým pracantem a také fotbalistou. Jednou hostovali na Hranečníku a syn měl zrovna před vojnou. Po zápase se sešli s jedním podporučíkem a poručíkem. Slovo dalo slovo a syn dostal povolovací rozkaz do Ostravy na Hranečník. Také vzpomíná, že celá jeho rodina byla havířská, jeho otec a také syn pracovali na šachtě.

Pan Bohuslav prošel vícero řemesly. V 15 letech se ve vodárnách zaučil bednářem. Bednárnu zrušili a přestěhovali do Hnojníku. Tehdy přešel do chemičky v Hrušově, kde pracoval nejprve s kyselinou sírovou, později si ho všiml mistr a zaučil ho na mechanika strojů. Nakonec se zaučil jeřábníkem, kterým byl až do penze.

Za svojí pracovní kariéru dostal dvakrát Řád práce a za odměnu zájezd do SSSR, kde viděl Kyjev, Leningrad a Moskvu, nebo také zájezd do Polska a Německa.

Je plný elánu a hlavně velice skromně, říká: *„…nedělejte ze mě Boha.“*

-ŠO-

Návštěva Klubu Kafe

Ve čtvrtek 18. 2. 2016 jsme se vydali s patnácti uživateli na zimní procházku. Počasí nám toho dne moc nepřálo. Sice bylo teplo, skoro jako na jaře, ale poprchávalo a bylo nevlídně. Po krátké procházce jsme zamířili do Klubu Kafe v G-centru na Náměstí SNP, které se nachází jen kousek od našeho domova. G-centrum je komunitní centrum, provozuje jej Charita Ostrava a je určeno hlavně pro seniory.

V Klubu Kafe nás velmi mile přivítali. Pochutnali jsme si na palačinkách a kávě různého typu. Dle nápojového lístku jsme si mohli objednat podle své chuti od klasické turecké kávy, přes latté, cappuccino až po vídeňskou kávu. Kdo neměl chuť na kávu, objednal si nějaké to nealko.

Palačinky nám v Klubu Kafe připravili ve dvou variantách – na sladko nebo na slano. Každý si přišel na své. Slané palačinky byly plněné šunkou, sýrem a pórkem. U sladkých byl dokonce výběr buď s marmeládou a šlehačkou nebo byly servírované s nugetou, s banánem a se šlehačkou. V Klubu Kafe jsme strávili velmi příjemné dopoledne.

-KK-

ZE ŽIVOTA NAŠICH UŽIVATELŮ

Mužský hlas domovského rozhlasu

Každý všední den jsme zvyklí na to, že ráno uslyšíme z rozhlasu příjemný mužský hlas. Víme všichni, komu patří? My samozřejmě ano, a abyste to věděli také vy, představíme vám ho na následujících stránkách.

Pan Zdeněk Vavroš se narodil 26. 11. 1932 v Ostravě, kde spolu s manželkou, se kterou bude v příštím roce již 60 let, strávil celý svůj dosavadní život. Žili v rodinném domku, kde spolu pečovali o své dva syny, zahradu a malé hospodářství.

O svém životě nám řekl následující:

„Vystudoval jsem průmyslovou školu. Na umístěnku jsem šel do Dolních Vítkovic, tam jsem nevydržel ani celý rok. Důvodem byl malý plat. Od známého jsem se dozvěděl, že přijímají nové zaměstnance v Nové Huti (NH), tam jsem po nějakém čase nastoupil. Působil jsem na hutní energetice. Během revoluce v roce 1989 jsem se stal mluvčím závodu

energetiky, v této funkci jsem působil jeden rok. Poslední dva roky před penzí jsem pracoval jako zprostředkovatel mezi externími firmami a závodem NH.

Během své pracovní kariéry jsem byl jmenován soudcem z lidu. Obnášelo to, že jsem se 4x do roka účastnil soudních jednání, které se týkaly občanských záležitostí, např. rozvodů. Soudní jednání trvala vždy asi týden. Tato činnost mě bavila."

Takže by se dalo říci, že komunikace byla Vašim „pracovním nástrojem" po celý Váš život?

„Vlastně ano." (úsměv)

Jak pokračoval Váš život po nástupu do penze?

„To víte, zdraví se začalo pomalu kazit. Lékaři mi sdělili, že se u mě projevuje měknutí kostí nohou. Operace nebyla možná, a proto budu do konce života užívat léky. Stále jsem se snažil o to, aby mi nemoc neměnila život. Síly ubývaly. Francouzské hole vystřídal invalidní vozík. V tu dobu mě napadlo, jestli nebude lepší nastoupit do nějakého domova důchodců. Domov jsem znal z doby, kdy zde byla tchýně a chodili jsme ji pravidelně navštěvovat. Osobně jsem si zde podal přihlášku u paní Dorotíkové, která mě přišla i navštívit domů. Tam se jí hodně líbila želva, kterou jsme si s manželkou tajně dovezli z Jugoslávie a dobře se jí u nás dařilo. Manželka nechtěla v té době o domově ani slyšet. Jednou večer jsme spolu seděli v obývacím pokoji a jí se udělalo špatně. Hned jsem zavolal sanitku a odvezli ji do nemocnice. Zjistili, že měla mrtvičku a protože měla slabé srdíčko, voperovali jí i kardiostimulátor. Potom byla na léčení v Radvanicích. My jsme se syny museli začít řešit, co bude dál. Jeden syn bydlí v Uherském Hradišti a druhý ve Frýdku-Místku. Oba hned přijeli. Největší problémy byly s domácími zvířaty. Kocour se odstěhoval do Uherského

Hradiště, ale našeho pejska, který nám dobře sloužil, byl výborný hlídač, si nikdo vzít nemohl. Proto jsme ho museli se syny nechat utratit. Zhruba do 3 měsíců od téhle události jsem nastoupil do domova. Do té doby jsem byl u syna ve Frýdku-Místku, tam to bylo problematické, protože výtah jezdil v domě do mezipatra a já se těžko dostával do bytu. Tím, že mě syn přestěhoval na tu dobu k sobě, mi pomohl v nejtěžší chvíli, jelikož zůstat sám v domě v Polance, nepřipadalo v úvahu. Manželka byla přijata chvíli po mně. Nebyli jsme hned spolu. Nejdříve jsem byl na 1B. Pak byla na rehabilitaci v Chuchelné, po jejím návratu nás sestěhovali na 5A. Od loňska jsme ubytováni na 4B.

Chodil jste k nám do domova za tchýní, teď tady bydlíte, vidíte nějaké změny?

V době, kdy jsem sem chodil za tchýní, bylo to něco úplně jiného, jako návštěva. Když jsem sem pak přišel žít, tak jsem se krátce po nástupu dostal do velkého sálu a zhrozil jsem se toho, kolik je tady lidí. Pak jsem se na pokoji podíval do zrcadla a uvědomil jsem si, že i já jsem už starý. Ale musím říct, že jsem za tu dobu tady omládl (úsměv). Domov má dobrou úroveň.

Jak jste se dostal k rozhlasu?

Do rozhlasu jsem se dostal přes paní Juračkovou. Jednou přišla a navrhla mi, jestli bych to nezkusil. V životě jsem s něčím takovým neměl zkušenosti, ale přesto jsem to zkusil. Nejdříve jsem se byl několikrát podívat, jak to probíhá. Po nějaké době jsem začal sám mluvit.

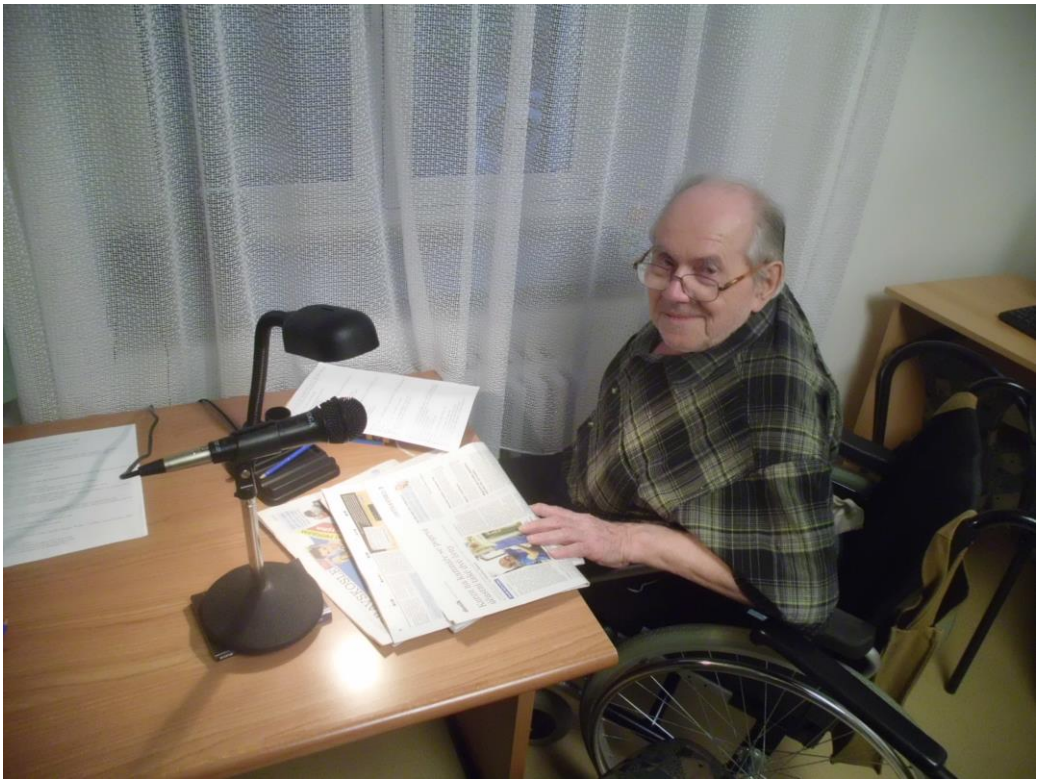

Chybí vám něco v rozhlase, máte nápady na nějaké změny?

Když jsem začal, byli jsme v rozhlase 2, spolu s paní Křížkovou. Bylo to lepší, nemusel jsem myslet na to, co bude, kdybych byl třeba nemocný. Takže by to chtělo někoho dalšího. Taky bych zařadil do čtení z denního tisku i nějaké „smutnější“, negativní zprávy, aby si lidi v domově nemysleli, že žijí v nějaké bublině, aby měli pořád styk s prostředím mimo. Občas není z novin pomalu co přečíst. Taky jsem musel na konci roku řešit, co budu číst v části „Čtení z Bible“, takže by se možná hodila nějaká podobná nová kniha.

Máte zpětnou vazbu na Vaše působení v rozhlase? Poslouchá manželka?

Kolikrát mám zpětnou vazbu hned při cestě zpátky do pokoje. Ve výtahu často probíráme s ostatními, co se četlo, co bylo v rozhlase. Hned mi došlo, že to nemůžu v rozhlase odbýt, že se to nezdá, ale lidi poslouchají. A manželka? (úsměv). Ze začátku jsem ji musel na to, že jdu číst, upozornit, neslyšela mě. Teď už poslouchá a je spokojená. Jsme spolu

od roku 1957 a každý společný den si teď užíváme, nevíme, kolik jich ještě bude (úsměv), hádat se už je zbytečné.

Panu Vavrošovi za milé popovídání moc děkujeme, přejeme mu spoustu krásných dnů s manželkou, příští rok pořádnou oslavu kamenné svatby a nadále se budeme každé ráno těšit na jeho příjemný hlas v našem rozhlase.

- BB, PJ-

INTERNET TAKÉ PRO SENIORY

Když někdo sedí u počítače a prohlíží si webové stránky, říká se, že surfuje nebo brouzdá po internetu. A k těmto „surfujícím“ patří také senioři.

Na internetu si čtou zprávy, nakupují, získávají informace, píšou si emaily, hledají, co je zajímá, prohlížejí si fotografie z naší země i vzdálených krajů, dozví se mnoho zajímavostí. Pro ty, kteří ještě brouzdání na internetu nevyzkoušeli, přinášíme pár tipů, kam se podívat. Zkusily jsme na internetu najít stránky, které jsou určeny pro seniory nebo je sami senioři vytvářejí. Popisovat, co na nich najdete, je zbytečné, nejlepší bude je rovnou navštívit! Tady jsou tipy na některé z nich: seniorum.cz, penzista.net, svetsenioru.cz, moudrysenior.cz, veselysenior.cz, cestovaniproseniory.cz, zdravy-senior.cz, rscr.cz. Najdeme zde povídání o zdraví, bydlení, volném čase, cestování, ale i soutěže nebo poradnu, recepty a další rubriky týkající se života seniorů. A kdo má zájem, může se podívat i na zahraniční weby, na ukázku třeba jeden ze Švýcarska: www.seniorweb.ch.

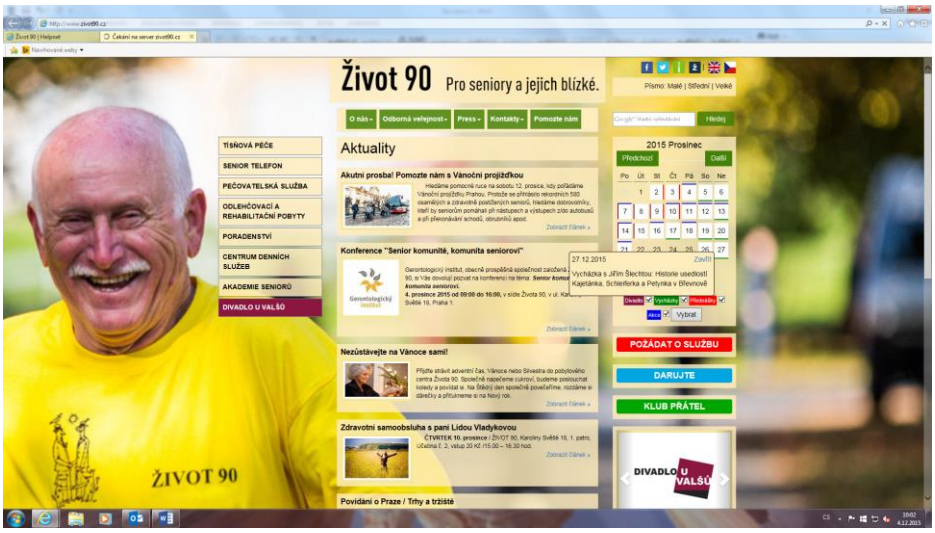

V našem domově máme k dispozici počítačovou učebnu, kterou mohou zájemci navštěvovat. Stále více oblíbené je využívání komunikace SKYPE nebo ICQ, které umožňují

kontakt s vašimi blízkými, ať jsou z Ostravy nebo z konce světa ☺. A jak to funguje? O tom vám napíšeme příště…

Pokud máte o počítače zájem, neváhejte oslovit pracovnici volnočasových aktivit Vendulu Novákovou.

-DD,LS-

VELIKONOČNÍ PŮST

Velikonoce jsou v Čechách tradičně ukončením 40 dnů trvajícího postního období. To začíná Popeleční středou. Na Popeleční středu se nesmělo příst a šít. Nesmělo se drát peří. Hrozilo, že by slepice nenosily vajíčka, žáby by na poli snědly len, krávy by kulhaly a blechy by kousaly v peřinách z nadraného peří. Letošní velikonoční půst připadá na období 11. 2. 2016 - 27. 3. 2016.

Každá neděle tohoto období má své jméno. 1. postní neděle – černá, bývala charakteristická tím, že si ženy oblékaly černé šátky a v noci se pekly preclíky, které se navléknuté na vrbovém proutku věšely na zahradu. Děti věřily, že je zde pověsila liška. Od toho také 1. liščí neděle. 2. neděle postní – pražná, byla známá tím, že se pražila obilná zrna, z kterých se připravovala polévka praženka. 3. neděle tohoto období – kýchavná – byla příznačná tím, že si lidé vzájemně přáli, aby nekýchali, neboť

věřili, že kýcháním začíná mor. 4. neděle - družebná, byla naplněna návštěvami družby a ženicha v domě, kde chtěli o pomlázce přijít na námluvy. Na 5. postní neděli – smrtnou, připadalo vynášení slaměné Smrtky z vesnice. Poslední, 6. neděle tohoto údobí – květná, též beránková, je známá svěcením kočiček a vymetáním světnic – všechna

havěť měla být z domu ven. Člověk by měl v tento den mít na sobě něco nového, aby mu neublížil beránek.

Samotný velikonoční týden, poslední v období půstu, se jmenuje Pašijový, Veliký, Svatý. Po Květné neděli začíná v domácnostech velký úklid. Na Modré pondělí se kostely odívají do modrého hávu. Šedé úterý nemá žádné charakteristické zvyky. Na Sazometnou středu se vymetaly komíny. Bývá také známá jako Škaredá středa. Lidé by se v tento den neměli mračit. V případě, že by tomu bylo naopak, mračili by se každou středu po celý rok. Na Zelený čtvrtek by se měla jíst zelená strava, jako špenát, kopřivy, zelí, aby byl člověk po celý rok zdravý. V tento den naposledy do Bílé soboty zazní zvony – pak se ztiší a říká se, že odlétají do Říma. Krajem by se měly nést zvuky řehtaček a klapaček, které ze země vyhánějí zlé síly, jež škodí mladému osení. Na Velký pátek lidé vstávali před východem slunce, aby si omyli nohy v potoce, pro ochranu před nemocí a bolestí. Otvírala se zem a vydávala své poklady. Tento den měl být bez práce. Nemělo se pít mléko, jíst vejce a nesmělo se prát. Bílá sobota je charakteristická tím, že se v kostelích opět rozezní zvony. Vrcholí velikonoční slavnosti – vigilie.

Následuje Velká noc. Neděle – Boží hod velikonoční, je charakteristický konzumací velikonoční nádivky, skopového či jehněčího masa, holoubat, nejlépe posvěcených v kostele. Velikonoční pondělí je charakteristické pomlázkou. Muži z žen pomlázkou vyhánějí nemoci a polévají je mocnou živou vodou. Ženy by je za tento úkon měly odměnit zdobenými vejci. Příslibem nového života.

-BB,PJ-

NÁRODNÍ PARK SLOVENSKÝ KRAS

Národní park Slovenský kras se nachází ve východní části Slovenska při hranicích s Maďarskem. Byl vyhlášen na části geomorfologického celku Slovenský kras, rozsáhlého krasového území, na které za maďarskými hranicemi navazuje Aggtelecký kras s národním parkem Aggtelek. Jeho rozloha je 34 611,08 ha. Ochranné pásmo zahrnuje dalších 11 741,57 ha. Národní park zasahuje na území okresů Rožňava a Košice-okolí . 78 % území pokrývají lesy.

31. srpna 1973 zde byla vyhlášena chráněná krajinná oblast a 1. března 1977 se Slovenský kras stal první biosférickou rezervací na území dnešního Slovenska. V roce 1995 byly vybrané části krasového území na slovenské a maďarské straně zapsány na seznam světového přírodního dědictví UNESCO pod názvem Jeskyně Aggtelecké a Slovenského národního krasu. Národní park potom vznikl 13. února 2002.

Slovenský kras je výjimečný zejména velkým počtem jeskyní a propastí. Celkem je jich zde více než tisíc. Rozloha Národního parku Slovenský kras dnes činí 34.600 hektarů, ochranné pásmo pak zabírá přes 11 tisíc hektarů. Součástí NP je také 10 národních přírodních rezervací, dále pak 6 přírodních rezervací a rovněž i 16 národních přírodních památek.

Slovenský kras má několik zajímavých míst a památek, které stojí za upozornění. Nejvyšším bodem celého území je Matesova skála, která se vypíná do výše 925 m.n.m., nejnižším bodem je pak úpatí Plešivské planiny, která leží v nadmořské výšce 217 m.n.m.

Tím nejpodstatnějším, co charakterizuje oblast Národního parku Slovenský kras, jsou jeskyně. Nejdelší a zároveň také nejhlubší je jeskynní systém Skalistého potoka. Jeho hloubka dosahuje až -317m. Délka jeskyně je pak více než 5 600 metrů. Jeskynní systém Skalistý potok o délce 5 689 m s převýšením 317 m je považován za nejdelší a nejhlubší jeskyni Slovenského krasu. Rozsáhlá je též jeskyně Domica o délce 5140 m, která spolu s jeskyní Baradla na maďarské straně tvoří souvislý jeskynní systém o délce 21 km. Silická ľadnica je s nadmořskou výškou 503 m nejníže položenou ledovou lednicí na světě.

Ve Slovenském krasu se nachází kolem 1 500 taxonů vyšších rostlin. Několik druhů rostlin jsou pak endemity. Mezi nejvýznamnější endemity patří ruměnice turnianská, chudina drsnoplodá Klášterského, chrastavec slovenský, hlaváč lesklý vápnomilný, šafrán spišský či koniklec prostřední.

Přírodní podmínky, které jsou zde velmi specifické, představují dobrý předpoklad pro pestrý výskyt živočichů. Jedná se zejména o živočichy, kteří jsou charakterističtí pro stepní a lesostepní pásmo smíšené s horskými prvky. Na celkem malém území se tak nachází poměrně velké množství různých typů biotopů. Fauna je také výrazně ovlivněna celkovým vzhledem a reliéfem krajiny, v níž se nachází nespočet jeskyní a propastí, díky čemuž zde nalezneme druhy živočichů, kteří se v jiných oblastech Slovenska a střední Evropy prakticky nevyskytují.

Za pozornost jistě stojí to, že v Národním parku Slovenský kras žije největší kolonie netopýrů, a to v počtu až 55 tisíc kusů. Zároveň zde také hnízdí například orel skalní či naopak nejmenší z pěvců králíček ohnivohlavý. V parku se dá zahlédnout také medvěd hnědý.

Lesy zabírají podstatnou část Slovenského krasu. Celkem tvoří kolem 78% jeho území. Díky poměrně rozmanité

výškové členitosti se zde můžeme setkat s lesními společenstvy z pěti vegetačních stupňů - od vegetačního stupně dubového až po vegetační stupeň jedlobukový. Nejrozšířenějšími jsou však bukodubový a dubobukový vegetační stupeň, které pokrývají více než polovinu lesní plochy Slovenského krasu. Mezi hlavní dřeviny oblasti patří zejména dub zimní, buk lesní a habr obecný. Vyskytují se zde ale také dub pýřitý, jeřáb muk, mahalebka obecná, jasan zimnář a další. Podle procentuálního zastoupení je zde zdaleka největší podíl habru obecného (32%), dále pak duby a buky. Z jehličnatých pak převládají borovice lesní. Zajímavostí rozhodně je i to, že se zde ve vůbec nejnižší nadmořské výšce vyskytuje i tis obecný.

Pro turisty je na území Národního parku připraveno několik naučných stezek a chodníků. Naučný chodník Domica vede od stejnojmenné jeskyně k Čertově díře a zpět. Na cestě se návštěvníci setkají s pěti informačními tabulemi, které podávají zprávu o parku samotném, dále pak o fauně, geologii, geomorfologii a také o flóře. Procházka tímto naučným chodníkem trvá přibližně tři čtvrtě hodiny.

Dalším z turistických chodníků jsou Horné lúky. Tento chodník vede od obce Hačava na vyhlídku, z níž je překrásný výhled na Zádielskou tiesňavu. Po cestě minete celkem sedm informačních panelů, na nichž nechybí základní

informace o NP Slovenský kras, dále pak údaje k obci Hačava. Další z panelů se věnují místní flóře či rostlinstvu.

Naučný chodník Zádielska tiesňava začíná v obci Zádiel a směřuje proti toku Blatnického potoka. Jedná se o uzavřený okruh, na němž je sedm zastávek.

Dalšími naučnými turistickými chodníky jsou Jasovská skala, Hrnovský chodník či chodník Gombasecké jeskyně. Správa Národního parku Slovenský kras sídlí v obci Brzotín.

Propast Divočáka se nachází v jihovýchodní části Plešivskej planiny. Je vytvořena korozí prosakujících atmosférických vod. Představuje soustavu puklinových priepasťovitých dómů s bohatou a rozmanitou sintrovou výplní. Na starších sintrových nátecích vyrůstají keříčkovité a kosterní trsy kalcitu. Na dně některých dómů jsou mělká jezera s leknínovou sintrovou kůrou a jeskynními perlami. Propast dosahuje hloubky 123 m. Nález částečně zasintrované kostry divočáka (Sus scrofa) je z hloubky 75 m. Otvor propasti byl znám odedávna, hlubší části objevil M. Erdos v roce 1964. Zvonivá jáma, korozní-rútivá propast ve střední části Plešivskej planiny hluboká 101 m ústí do podzemního dómu s přilehlými horizontálními chodbami dlouhými 220 m. Pagodovité stalagmity jsou vysoké přes 10 m, nejvyšší až 26 m. Otvor propasti byl znám odedávna. První sestupy se datují do let 1875 a 1882. Její první odborný popis pochází z roku 1925.

Sněžná jáma je situovaná na planině Horní vrch v Národní přírodní rezervaci Havrania skala. Rozsadlinovo - korozní, gravitačně rozšířená podzemní puklina má délku asi 100 m a hloubku 25 m. Na konci jsou menší náteky trvalé ledové výplně.

Kuni propast, situovaná na jižním okraji Jasovské planiny, dosahuje délky 813 m a hloubky 203 m. Propast objevil G. Stibrányi st. v roce 1947, do hloubky pronikli Košičtí jeskyňáři v roce 1986. Systém propastí ústí na horizontální chodbu s podzemním tokem. Jeho vody pronikají přes neznámé prostory do Skalistého potoka.

Obklopují nás krásné hory, ať v naší republice, tak také v našem blízkém okolí, jako Národní park Slovenský kras na Slovensku.

-MK-

SLUŽBY V DOMOVĚ

Bistro paní Věra Kuncová

Otevírací doba:

PO – PÁ 7.30 – 12.00 hod. 13.00 – 16.30 hod.

SO 13.00 – 16.00 hod.

NE ZAVŘENO.

Pedikúra paní Barbora Lachová

Provozní doba:

PONDĚLÍ OBJEDNÁVKY

ÚTERÝ 8.00 – 12.00 hod. Na úsecích 13.00 – 15.00 hod.

STŘEDA OBJEDNÁVKY

ČTVRTEK OBJEDNÁVKY

PÁTEK 8.00 – 12.00 hod. Na úsecích 13.00 – 15.00 hod.

Kadeřnice, holička paní Eva Kremerová

Provozní doba:

ÚTERÝ 8.00 – 9.00 hod. pro muže
9.00 – 12.00 hod. pro ženy
13.00 – 15.00 hod. na jednotlivých úsecích

PÁTEK 8.00 – 9.00 hod. pro muže
9.00 – 12.00 hod. pro ženy
13.00 – 15.00 hod. na jednotlivých úsecích

V NEJBLIŽŠÍ DOBĚ NÁS ČEKÁ:

8. 3. 2016 od 9 hodin Oslava MDŽ písničkou

17. 3. – 23. 3. 2016 Pečení perníčků na jednotlivých úsecích

23. 3. 2016 od 16 hodin Vystoupení souboru „Holúbek“

24. 3. 2016 Velikonoční nadílka na jednotlivých úsecích

31. 3. 2016 Návštěva kostela v Ostravě – Zábřehu

21. 4. 2016 od 14 hodin Na křídlech motýlů (bál)

25. 4. 2016 Tvarůžky - Mexico

9. 5. 2016 od 15:30 Koncert Pop Academy

16. 5. 2016 od 14 hodin Smažení vaječiny

20. 5. 2016 Výlet Domova se zvláštním režimem – „ZOO“

25. 5. – 27. 5. 2016 Pobyt v Beskydech – hotel „Rajská bouda“

Číslo 1/2016 **Neprošlo jazykovou úpravou.**
Určeno pro vnitřní potřebu Domova Čujkovova.

Časopis připravili: Barbora Běčáková (BB), Petra Jordatijová (PJ), Dagmar Dorotíková (DD), Andrea Dvořáčková (AD), Kristina Košťálová (KK), Milena Kupková (MK), Lenka Třísková (LT), Lenka Svěchová (LS), Šárka Ondračková (ŠO)